

Behandeling bij schildklierziekten (poliklinisch)

Inleiding

Binnenkort wordt u in ons ziekenhuis verwacht voor een behandeling van uw schildklier met radioactief jodium. Deze behandeling vindt plaats op de afdeling Nucleaire Geneeskunde (locatie Molengracht, noord 63).

In deze folder vindt u informatie over de gang van zaken bij deze behandeling. Voor iedere patiënt die behandeld wordt met radioactief jodium gelden enkele gedragsregels waar u thuis, na de behandeling, rekening mee moet houden. Ook de gedragsregels staan in deze folder vermeld.

Waarom vindt een behandeling met radioactief jodium plaats?

De schildklier is een orgaan in de hals dat de stofwisseling reguleert. Als de schildklier te hard werkt wordt te veel schildklierhormoon geproduceerd waardoor u allerlei klachten kunt krijgen, zoals vermagering, transpireren, snelle en onregelmatige hartslag, diarree, koorts, menstruatiestoornissen en branderige ogen. Een te snelle werking van de schildklier heet hyperthyreoïdie. Soms is de schildklier hierbij ook vergroot, dat heet struma.

Er zijn medicijnen tegen een snelle schildklierwerking. Omdat schildklieraandoeningen meestal niet vanzelf overgaan zou u deze medicijnen zeer lang moeten gebruiken. Dat is ongewenst, omdat u last kunt krijgen van de bijwerkingen van deze medicijnen. Daarom wordt een meer definitieve behandeling geadviseerd, en daarbij kiezen we tegenwoordig steeds vaker voor een behandeling met radioactief jodium. Deze behandeling is veilig en effectief.

Een andere mogelijkheid is opereren van de schildklier, maar dat vindt tegenwoordig veel minder plaats dan vroeger.

Om de sterkte van de radioactieve jodiumcapsule voor u te kunnen berekenen vindt altijd een vooronderzoek plaats op de afdeling Nucleaire Geneeskunde, meestal in de maand die voorafgaat aan de behandeling.

Hierbij wordt onderzocht wat voor soort schildklieraandoening u heeft, er wordt een foto van de schildklier gemaakt (een scintigram), en er wordt gemeten hoe hoog de jodiumopname in de schildklier is.

Dit vooronderzoek wijst uit of u poliklinisch behandeld kunt worden, of dat u er één of twee nachtjes voor moet worden opgenomen. Na afloop van het vooronderzoek heeft u een gesprek met de nucleair geneeskundige, die de behandeling zal toelichten en eventuele vragen zal beantwoorden. U komt in aanmerking voor een poliklinische behandeling, daarover gaat deze folder.

De behandeling

De datum en het tijdstip van de behandeling staan op uw afspraakbevestiging. De behandeling vindt doorgaans 's middags plaats. U mag 's ochtends een stevig ontbijt nemen en daarna niets meer eten. U mag wel blijven drinken. Verder is er geen speciale voorbereiding nodig.

De nucleair geneeskundige laat u de jodiumcapsule innemen vanuit een plastic kokertje, dat u aan de mond zet en achterover kantelt. U slikt de capsule in zijn geheel door met een beetje water. U merkt er verder niets van, het radioactieve jodium heeft geen bijwerkingen. De nucleair geneeskundige meet daarna hoeveel straling u uitzendt.

Na het doorslikken van de capsule mag u een half uur niets eten (wel drinken) om te zorgen dat het jodium snel vanuit de maag in het bloed wordt opgenomen. Na het doorslikken verspreidt het jodium zich door het hele lichaam. Een deel van het jodium wordt opgenomen door de schildklier, de rest plast u uit. De nucleair geneeskundige meet de hoeveelheid straling die u uitzendt met een meetapparaat.

Belangrijk

Blijft u na de toediening van de radioactieve stof op onze afdeling? Dan moet u plaats nemen in de 'wachtruimte voor patiënten ingespoten met radioactief materiaal'.

Resultaat van de behandeling

Het radioactieve jodium zorgt er voor dat uw schildklier minder hard gaat werken of kleiner wordt. Het jodium begint te werken na enkele weken, en het uiteindelijke effect van de behandeling kan pas na enkele maanden worden vastgesteld. Tot die tijd gebruikt u meestal gewoon uw oude medicijnen.

Als u op controle komt bekijkt uw internist hoe uw schildklier op de behandeling heeft gereageerd. Een enkele keer komt het voor dat de behandeling een of twee keer moet worden herhaald om een beter resultaat te bereiken. Ook bestaat de mogelijkheid dat uw schildklier door het radioactieve jodium te langzaam gaat werken. U moet in dat geval schildklierhormoontabletjes blijven gebruiken.

Radioactiviteit

Het woord 'radioactief' roept bij u misschien vragen op. U wordt behandeld met een radioactieve stof die alleen op de schildklier werkt. De dosis is zo laag, dat u er geen nadelige gevolgen van ondervindt.

Zwangerschap

Als u zwanger bent kan de behandeling niet plaatsvinden. Als u vermoedt dat u zwanger bent, meldt dit dan aan uw arts.

Gedragsregels na behandeling met radioactief jodium

Na behandeling met radioactief jodium zendt uw lichaam gedurende enkele weken straling uit. Deze straling wordt elke week een beetje minder. U kunt daardoor in lichte mate andere personen in uw omgeving aan straling blootstellen. Dit brengt weliswaar geen direct gevaar met zich mee, maar de hoeveelheid straling dient toch altijd zo gering mogelijk te zijn. Dit geldt voor iedereen, maar voor kleine kinderen in het bijzonder. U wordt daarom dringend geadviseerd om de hieronder vermelde gedragsregels zo goed mogelijk op te volgen. De hoeveelheid straling die anderen, en met name uw huisgenoten op deze manier kunnen ontvangen, zal dan zeer aanvaardbaar zijn. Onderstaande regels dient u gedurende 2 weken op te volgen, maar de eerste week moet u wat strenger op deze regels letten dan de tweede week. Aan het einde van de tweede week is de straling buiten uw lichaam nauwelijks meer meetbaar.

- Algemeen

Uw huisgenoten moeten zo veel mogelijk afstand tot u bewaren, in ieder geval meer dan 1 meter, maar bij langdurige aanwezigheid zoals televisie kijken of eten liefst twee meter of meer.

- Toilet

De eerste 24 uur na inname van de jodiumcapsule wordt een groot gedeelte van het radioactieve jodium uitgeplast. De urine bevat dus veel radioactiviteit. Dit kan echter geen kwaad, als u de normale toilethygiëne in acht neemt en goed uw handen wast na afloop. Heren moeten de eerste dag zittend urineren om spetteren te voorkomen. Verder zijn er geen aanvullende adviezen. Het ondergoed kan gewoon met de was mee.

Na de eerste dag zit al het radioactieve jodium dat nog in uw lichaam aanwezig is in de schildklier en komt hier niet meer uit. De urine bevat dan geen radioactiviteit meer.

- Kinderen

Kleine kinderen tot en met tien jaar zijn gevoeliger voor straling dan volwassenen. Daarom moet u direct lichamelijk contact zoveel mogelijk vermijden en een zo groot mogelijke afstand tot kleine kinderen bewaren.

Probeer de verzorging van baby's, peuters en kleuters zo veel mogelijk aan huisgenoten over te laten of probeer hulp in huis hiervoor te organiseren. Indien dit niet mogelijk is, kijkt u dan of kinderen de eerste week bij familie of vrienden kunnen worden ondergebracht.

- Partners

Het is aan te bevelen dat u en uw partner apart slapen, op minstens twee meter afstand van elkaar, indien mogelijk liefst in aparte kamers. Er moet op gelet worden dat de bedden in de verschillende kamers niet tegen dezelfde muur geplaatst staan, waardoor er toch nog onvoldoende afstand zou zijn. Knuffelen en seks kunt u het beste beperken tot maximaal een half uur per dag.

- Oudere partners

Bij personen van ca. 60 jaar en ouder is de kans op stralings schade zeer gering (een factor 5 à 10 minder dan voor de gemiddelde volwassene).

Indien uw partners of huisgenoten deze leeftijd bereikt hebben, behoeven de maatregelen zoals vermeld bij 'algemeen' en bij 'partners' derhalve niet zo streng opgevolgd te worden. Hier geldt in feite dat alleen die maatregelen aanbevolen worden, die zonder problemen genomen kunnen worden. U hoeft dus bijvoorbeeld niet met bedden te gaan slepen. Het houden van enige afstand tijdens urenlang televisie kijken of iets dergelijks geeft echter meestal niet zo veel problemen. De overige maatregelen moeten gewoon opgevolgd worden.

- **Bezoekers**

Bij kortdurend bezoek, bijvoorbeeld een avond of middag, hoeft u voor bezoekers geen speciale maatregelen te nemen, anders dan het houden van afstand en het vermijden van direct lichamelijk contact (zie algemeen). Bezoek van kleine kinderen en zwangere vrouwen wordt echter afgeraden.

- **Vervoer**

U mag de eerste week na behandeling niet langer dan 1 uur per keer met het openbaar vervoer reizen. Bij vervoer per taxi moet u zo ver mogelijk van de chauffeur af gaan zitten. Reizen met dezelfde taxichauffeur moet tot ca. 2 uur beperkt blijven.

- **Bijeenkomsten**

Bioscoopbezoek en andere bijeenkomsten waarbij u enige uren bij of vlak naast iemand anders zit dient u te vermijden.

- **Werk**

Na ontslag uit het ziekenhuis hoeft u niet van het werk te verzuimen, tenzij u werkt in het basisonderwijs of in de opvang van kinderen t/m tien jaar. Dan kunt u het beste één week vrij nemen. Probeer op het werk, net als thuis, zoveel mogelijk afstand tot andere mensen te houden. In twijfelgevallen overlegt u met de arts die u in het ziekenhuis heeft behandeld.

- **Borstvoeding**

De borstvoeding moet volledig gestaakt worden voor de behandeling.

- **Zwangerschap**

Als u zwanger bent kan deze behandeling niet plaatsvinden. Als u vermoedt dat u zwanger bent, meld dit dan aan uw arts. Vrouwen mogen na de behandeling zes maanden niet zwanger worden. Mannen mogen zes maanden na de behandeling geen kinderen verwekken.

- **Ziekenhuisopname**

Bij onverwachte ziekenhuisopname door ernstig letsel of een andere onvoorziene gebeurtenis in de eerste week na behandeling met radioactief jodium, moet de arts die u in het ziekenhuis heeft behandeld worden gewaarschuwd.

- **Vliegreizen**

Indien u van plan bent om binnen 4 weken een vliegreis te gaan maken meldt dit dan aan de nucleair geneeskundige. Aan u zal een 'vliegbrief' verstrekt worden, waarin vermeld wordt dat u een radionuclidetherapie heeft ondergaan. Met deze vliegbrief kunt u, ten aanzien van radioactiviteit, zonder problemen de douane controle passeren.

Vragen?

Heeft u nog vragen over deze behandeling? Veel zaken komen aan de orde in het gesprek dat u vooraf heeft met de nucleair geneeskundige. Verder staat het natuurlijk vrij om zelf contact op te nemen.

Afdeling Nucleaire Geneeskunde, locatie Molengracht, Noord 63

Telefoonnummer: (076) 595 30 16 (maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 17.00 uur)

www.amphia.nl

Nadere informatie kunt u vinden bij:

Schildklierstichting Nederland, Stationsplein 6, 3818 LE Amersfoort

Telefoonnummer: 0900 899 88 66 (€ 0,20/minuut)

Van 13:00 tot 16:00 uur op maandag en dinsdag en van 18:30-21:00 uur op woensdag.

www.schildklier.nl